

Je moet er niet aan denken maar toch kan het gebeuren dat je partner ineens overlijdt. Na de eerste schok en het verdriet komen ook praktische problemen: waar heb je bijvoorbeeld financieel recht op? En wat moet je daarvoor regelen?

Als je partner in loondienst was toen hij of zij overleed, eindigt zijn of haar arbeidsovereenkomst van rechtswege. Zoals altijd wordt er dan een eindafrekening opgemaakt, vertelt Pascal Besselink, advocaat arbeidsrecht bij DAS Juridische Dienstverlening. „Dat betekent in ieder geval dat opgebouwde vakantiedagen en vakantiegeld worden uitgekeerd.”

Ook wordt doorgaans het laatste maandsalaris nog overgemaakt. „Het is niet verplicht dagen na het overlijden nog uit te betalen, maar meestal gebeurt dit wel. Dat is vaak ook het meest praktisch want de uitbetaling zit toch al in de loonadministratie”, vertelt Besselink. In veel cao's zijn bovendien aanvullende afspraken gemaakt over een overlijdensuitkering. „Vaak krijgen achterblijvers dan nog een maandsalaris, soms meer. Een werkgever kan natuurlijk ook uit coulance meer uitkeren.”

Dit geld gaat doorgaans naar het rekeningnummer van de overledene. Een partner heeft of krijgt daar na het overlijden toegang toe. Als je was getrouwd of een geregistreerd partnerschap had, is het meestal duidelijk dat jij recht hebt op deze laatste uitkeringen naar je partner. Als je alleen samenwoont, en er bijvoorbeeld ook kinderen of een ex-partner in beeld zijn, wordt dat al lastiger. In principe gaan de bezittingen van een overledene naar de erfgenamen. Wie dat zijn, hangt af van of je partner een testament heeft opgemaakt.

Uitkering

Als je partner wegvalt terwijl jullie jonge kinderen hebben, heb je recht op ANW - een nabestaandenuitkering vanuit de overheid, vertelt pensioenexpert Theo Gommer. „Dit is een uitkering op minimumniveau. Je krijgt dit tot het jongste kind 18 is, of langer als je voor meer dan 45 procent arbeidsongeschikt bent.” Deze uitkering is inkomensafhankelijk. Wie meer dan 3135,80 euro bruto per maand verdient, krijgt hem niet meer. Zodra je zelf de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt of weer gaat trouwen (of een geregistreerd partnerschap aangaat), stopt dit. Als je opnieuw gaat samenwonen stopt het ook, maar als je binnen een half jaar weer op jezelf gaat wonen krijg je opnieuw recht op deze uitkering. Die moet worden aangevraagd via de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Pensioen

Je kunt als nabestaande ook recht hebben op nabestaandenpensioen. Dat is in principe een levenslange uitkering vanuit het pensioenfonds of de verzekeraar van je overleden partner, legt Gommer uit. Eventuele kinderen hebben, onder de nieuwe wet, recht op een wezenpensioen tot hun 25e. „Zeker 90 procent van de pensioenfonds heeft een nabestaandenvoorziening”, zegt de pensioenexpert. Besselink vult aan dat het vaak mogelijk is je hier alsnog vrijwillig voor bij te verzekeren.

Gommer: „Een onderdeel van de nieuwe Pensioenwet is dat dit nabestaandenpensioen standaard op risicobasis is. Dat betekent dat jij er recht op hebt zolang je partner in dienst is. Als je gaat scheiden of als de partner voor zichzelf gaat werken, vervalt dit recht.” Zodra je gaat ondernemen is het dus slim om hierover na te denken. Een lijfrentepolis, die na overlijden naar de nabestaanden gaat, of een levensverzekering kan dan een oplossing zijn. Ben je gescheiden en ontvang je alimentatie? Dan is het goed om te weten dat dit wegvalt zodra de partner overlijdt. Je hebt dan ook geen recht op nabestaandenpensioen. Het is goed om hier tijdig over na te denken.

Het nabestaandenpensioen gaat automatisch naar een echtgenoot of geregistreerd partner. Onder de nieuwe Pensioenwet hebben samenwonenden dezelfde rechten als gehuwde partners, zegt Gommer. „Kunnen aantonen dat je op hetzelfde adres staat ingeschreven is voldoende. Al blijft het slim je samenwonende partner bij het pensioenfonds aan te melden.”

Huis gekocht

Heb je samen een huis gekocht? Dan heb je waarschijnlijk ook een overlijdensrisicoverzekering afgesloten. Dit is een soort levensverzekering en veel geldverstrekkers stellen dit verplicht voor ze een hypotheek toekennen. Zodra een van beide huiseigenaren overlijdt, krijgt de ander een uitkering waarmee je (een deel van) de hypotheek kunt aflossen. De maandlasten gaan dan omlaag, zodat je die ook in je eentje kunt dragen. Het kan ook zijn dat jij en je partner een andere levensverzekering hebben afgesloten. Dan heb je meestal recht op uitkering hiervan als je partner overlijdt.

Woonde je samen in het (sociale) huurhuis van je partner? Als je officieel medehuurder bent, kun je hier gewoon blijven wonen. Na een huwelijk/geregistreerd partnerschap ben je meestal automatisch medehuurder. Bij samenwonen is dat niet zo. Dan moet de officiële huurder dit doorgaans aan de verhuurder vragen. Mocht die dat weigeren, dan kun je hiervoor naar de rechter. Die zal het meestal goedkeuren als je al twee jaar duurzaam samenwoont (dus op hetzelfde adres staat ingeschreven) en je de huur ook alleen kunt dragen, meldt het Juridisch Loket.